

Akademien för hälsa och arbetsliv

Instruktion till användning av AssCE-formuläret, grundnivå

Syftet med AssCE-formuläret är att vara ett stöd och hjälpmedel i bedömningen av studenters professionella utveckling under verksamhetsförlagd utbildning. Varje kurs i sjuksköterskeprogrammet har specifika lärandemål formulerade i kursplanen och det är lärandemålen som skall examineras och betygsättas. AssCE-formuläret används då som ett hjälpmedel för att ta ställning till i vilken utsträckning studenten utvecklas och uppnår kursplanens specifika lärandemål i de verksamhetsförlagda utbildningsdelarna.

Bedömningsformuläret AssCE

AssCE-formuläret utgår från olika styrdokument för sjuksköterskeexamen och sjuksköterskans arbetsområde. De 21 faktorerna i formuläret är grupperade i fem områden och exemplifierar hur lärandemålen i respektive kurs kan omsättas i omvårdnadsarbetet. Lärandemålen är ofta mer övergripande beskrivna och mångdimensionella och där kan AssCE-formulärets innehåll vara ett stöd, exemplifiera och göra lärandemålen mer tydliga och konkreta.

Varje faktor i AssCE-formuläret har ett beskrivet innehåll utformat som bedömningskriterier i relation till God måluppfyllelse och Mycket god måluppfyllelse, men skall ses som exempel. På utbildningsplatser inom olika verksamheter i hälso- och sjukvården finns otaliga andra exempel, som också kan lyftas fram av handledare och lärare. Bedömningen görs i enlighet med hur väl studenten uppfyllt målen för respektive faktor: Otillräcklig, God eller Mycket god måluppfyllelse. Beroende på lärandemålen i en enskild kurs kan faktorerna i formuläret bli olika betonade och betydelsefulla. Till hjälp för gradering av studentens utveckling inom varje faktor finns en skala med markeringar på en linje. Halvtidsdiskussion med genomgång av varje faktor skall alltid genomföras och kan markeras på skalan. Vid slutbedömningen skall varje faktor bedömas med ett kryss på skalan. För varje faktor finns dessutom utrymme att kommentera. Ange om kommenterarna skrivs i samband med halvtidsdiskussion (HD) eller i samband med avslutande bedömningsdiskussion (AB).

Om student eller handledare vid halvtidsdiskussion eller avslutande bedömningsdiskussion anser att God måluppfyllelse inte är uppnådd för någon faktor skall anledningen till det alltid kommenteras.

Att en bedömning sker av studenters kunskaper och förståelse, färdigheter och förmågor, värderingsförmågor och förhållningssätt, de områden som utbildningen skall utveckla, är ett ansvar som gäller både studenter, handledare och lärare. För att studenten skall få möjlighet att utveckla alla dessa områden krävs planering och uppföljning. Varje verksamhetsförlagd utbildningsperiod skall ha en struktur med planeringssamtal, avstämning vid halva utbildningsperioden och en avslutande bedömningsdiskussion.

Planeringssamtal

Då utbildningsperioden börjar skall student och handledare ha ett samtal där studentens kunskaper, tidigare erfarenheter och förväntningar diskuteras och handledaren presenterar samtidigt sin planering och förväntningar inför utbildningsperioden. Samtalet skall leda till en övergripande planering av hur studenten skall nå målen för utbildningsperioden. Faktorerna i AssCE-formuläret tillsammans med lärandemålen i kursplanen kan användas som grund.

Under utbildningsperioden

Den verksamhetsförlagda utbildningen skall sedan präglas av dialog mellan handledare och student om studentens utveckling. Dialogen skall vara en naturlig del i handledningen och studenterna skall återkommande och ofta få återkoppling på sina prestationer. Återkoppling är en förutsättning för fortsatt utveckling och en möjlighet för de studenter som behöver mera träning inom vissa områden att bli medvetna om detta.

Halvtidsdiskussion

Tid för halvtidsdiskussion planeras i förväg. Erfarenheten visar att det behövs ca 45-60 minuter.

Studenten skall förbereda bedömningen genom att göra en självskattning i eget AssCE-formulär. Som förberedelse för samtalen skall studenten skriva ner exempel på situationer som stödjer den egna skattningen.

Handledaren skall förbereda samtalet genom att markera för varje faktor i ett eget AssCE-formulär. I handledarens förberedelse ingår också att samla information och synpunkter från kolleger som haft kontakt med och handlett studenten i olika situationer under utbildningsperioden.

Studenten skall ha och ta en mycket aktiv roll i diskussionen och utgå från den egna självskattningen. Samtalet kan handla om en eller flera konkreta situationer som kan relateras till faktorerna och bedömningskriterierna. Handledaren ger sina kommentarer och anknäver till konkreta vårdssituationer, men först efter studentens beskrivning och synpunkter. Studenten har också ansvar för att kunna redogöra för teoretisk anknytning av vårdssituationerna och för den lästa litteraturen under utbildningsperioden.

Den kliniska läraren (dvs. den examinerande läraren) bidrar med frågor och exempel i diskussionen och påverkar innehållet, så att bedömningen också blir ett lärotillfälle. Läraren har det yttersta ansvaret för genomförandet av bedömningen och att kraven sätts i nivå med var i utbildningen studenten befinner sig och i relation till kursplanens lärandemål.

Halvtidsdiskussionen sammanfattas av handledare eller lärare på AssCE-formuläret sista sida. Studenten skall tydligt få veta sina styrkor och svagheter relaterat till bedömningskriterierna. Sammanfattningen undertecknas.

Avslutande bedömningsdiskussion

Den avslutande bedömningsdiskussionen förbereds och genomförs på samma sätt som halvtidsdiskussionen. Halvtidsdiskussionen används som utgångspunkt. Samtalet sammanfattas i en bedömning som dokumenteras i bedömningsformuläret och deltagarna undertecknar. En avslutande bedömningsdiskussion kan, då lärare deltar, vara en muntlig examination och diskussionen med stöd av AssCE-formuläret kan utgöra ett underlag till studentens betyg. Läraren har ansvar för att avgöra betyg med handledarens synpunkter som underlag (Högskoleverket 2008).

Litteratur

Högskoleverket (2008). *Rättssäker examination*. Högskoleverkets rapportserie 2008:36. Stockholm: Högskoleverket.

Lästips

Löfmark, A., & Thorell-Ekstrand, I. (2014). Nursing students' and preceptors' perceptions of using a revised assessment form in clinical nursing education. *Nurse Education in Practice*, 14(3), 275-280.

Mogensen, E., Thorell-Ekstrand, I., & Löfmark, A. (2010). *Klinisk utbildning i högskolan – perspektiv och utveckling i verksamhetsförlagd utbildning*. Studentlitteratur: Lund.

SFS 1992:1434 *Högskolelag*. Stockholm: Svenskt Riksdagstryck AB.

SFS 1993:100 *Högskoleförordningen*. Stockholm: Svenskt Riksdagstryck AB.

Socialstyrelsen (2005). *Socialstyrelsens kompetensbeskrivning för sjuksköterskor*. Stockholm: Socialstyrelsen.